

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

V. An Deus ab æterna prædestinavit peccatum Adæ?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

spiritualiter à venialibus si non lauro; non habebis partem mecum, sc. ad tempus; at non in perpetuum. Ad V. Nō dicit, vitam æternam possidebit; sed non perdet mercedem, quantulamcunque. Dein dare præmium operi, est liberalitatis; at dare pœnam est iustitiæ; proinde in hoc æqualitas requiritur; non in illo. Demum dare haustum frigidæ magnum est caritatis opus, non minimum.

Ad VI. Aug. l. 3. contra Iulianum c. 18. *Deus potest aliquos sine bonis meritis liberare; quia bonus est: Non potest quemquam sine malis meritis damnare; quia iustus est. Quia isto se Dominum, hoc Iudicem declarat; & culpis pœnas clementer, etiam in irâ proportionat. Cum autem pecc. venial. potest nunquam remitti, id est per accidens illi, non ex sua natura, quâ remissibile est; sed ex adiuncto pec. mortal. Dein Remissionem pec. venial. facit Deus ex gratia; ergo potest non facere. Potest absolute non condonare. Sed condonat tamen, quia promisit, Mat. 6. *Si miseritis hominibus peccata eorum, dimittet & vobis Pater vester cæl. delicta vestra.* Gratia igitur est vel habitus inhærens homini; vel Dei liberalis condonatio: ex utraque est pec. ven. remissibile.*

An Deus sit Autor peccati?

Vna hæc quæstio ab R. P. Becano subsecatur ex Illustrissimo Bellarmino rectè in plures quæstiones. Nos ordinem ex illo, Rem ex utroque perstringemus. De hæresiar-chis & Luth. vide in *Genealog. p. 4. q. 4.*

QUÆSTIO V.

An DEVS ab æterno prædestinatis peccatum Adæ.

CALVINVS Inst. 3. c. 23. §. 4. *Fateor sancti, in hanc, quam nunc illigati sunt, conditionis materiam, Dei voluntate decidisse vniuersos filios Adæ. §. 7. Difertis verbis hoc extare negant, Decretum fuisse à Deo, ut sua defectuione periret Adam. Infrà. Decretum quidem horribile, fateor: inficitur tamen nec poterit, quin præseuerit Deus, quem exitum esset habiturus homo: & ideo præseuerit, quia decreto suo præordinauerat.*

SVADET istis, Ibid. 1. *Quasi verò Deum, quem scriptura predicat facere, quacunque re, ambiguo sine condiderit nobilissimam ex sacrosanctis. Quo: ut peccaret, ac periret. 2. Prædestinatio in posteris sese profert. Neque enim naturaliter exciderunt omnes, vnius parentis culpa. Quod eos prohibet fateri de vno homine, quod in vni deo, hum. genere concedunt: &c. Hoc cum natura describi nequeat, ab admirabili Dei Consilio profectum esse, minime obscurum est. 3. Quia Prædictio Deum quem exitum esset. &c. ut supra.*

AUTOR. Deus ab æterno prædestinatis peccatum Adæ; sed non prædestinavit, non voluit, non necessitauit; ut haberet. 1. *Quia* nusquam id S. Scriptura dicit: at nil diuina fide credendum, adit Calvinistæ, nisi in S. Scr. expressum; sed passim is casus tribuitur serpenti, diab. Adæ, Eux, Vide *Antichristum* p. 4. q. 6. 2. *Quia* Deus serio, additâ pœnâ prohibuit protoplastis peccatum; ergo fieri id voluisse non potuit, nisi contrarius sibi mendax & impostor. 3. *Quia* Deus seuerè vindicauit patrum peccatum. At, ait S. Fulgentius, *Deus non est vltor, cuius non est auctor: Ecce iustæ excusationis fuit Adæ. 4. Quia* Eccl 15. *Deus reliquit hominē in manu filij sui; ut potuerit præceptum implere,* aut

re, aut præuaricari. Tert. l. 2. contra Marcionem Non enim comminatio mortis transgressioni adscriberetur, si non & contemptus legis in arbitrii libertatem homini deputaretur. 5. Deus amicum suum Adam innocentem fecisset sibi inimicum iniuste, contra Prou. 27. Amicum tuum ne dimiseris. Eccl. 6. Amicus fidelis protectio fortis, medicamentum vite, & immortalitatis. At neutrum fuisset Adæ Deus. 6. Quia si Adam peccauit liberè; ergo falsum, quod volente Deo: Quia voluntas Dei est rerum necessitas; vt dat Calvinus. Si non liberè; ergo falsum illud Caluini Inst. 1. c. 15. §. 8. Potuit Adam stare, si vellet; quando non nisi propria voluntate cecidit. Quoquo se vertat, in se incurrit Calvinus.

DICO AD I. Dato antecedente, negatur consequentia: quia probari nequit ex scriptura. Ad II. Naturaliter cecidit Adam, & omnes Eph. 4. Eramus & nos natura filij iræ. Aug. tract. 44. in loa. Quomodo, nisi peccante primo homine, vitium pro natura inoleuit? Et ipse Calvinus ib. Quod naturaliter inest omnibus, id certè originale est: naturaliter verò nos omnes damnationi obnoxios Paulus docet, Eph. 4. Voluit ergo Deus, vt si Adam peccaret, tota posteritas rea culpæ foret: Non tamen ideò voluit peccare Adamum cum posteris. Ad III. Non omnia fiunt Deo volente, quæ Permittente: Nec ideò vult omnia, quia præuidit. Aug. l. 4. de lib. arb. c. 4. Si vt tu, Que fecisti, meministi: nec tamen, que meministi, omnia fecisti; Ita Deus omnia, quorū ipse auctor est, præscit, nec tamen omnium, que præscit ipse auctor est. Quorum a non est auctor; iustus est ultor. Idem lib.

1. de anima c. 7. Præscientia Dei peccatores præoscit, non facit.

QVÆSTIO VI

An Deus prædestinavit omnium hominum peccata?

CALVINVS, Inst. 1. c. 18. §. 1. Effugium est, Dei permissu, non volente hoc fieri. Quod a. nil efficiant homines, nil deliberando agitent, nisi arcano Dei nutu & directione, innumera testimoniis probatur. Inst. 3. c. 23. §. 6. Frustra de præscientia lis mouetur, vbi constat ordinatione potius & nutu omnia euenire. Ibid. §. 9. Excusabiles peccando haberi volunt reprobi; quia euadere nequeunt peccandi necessitatem; præsertim cum ex Dei ordinatione sibi iniiciatur huiusmodi necessitas. Nos verò negamus ritè inde excusari: quia sic Dei constat æquitas.

SVADET istis. I. Scripturis: Gen. 45. Non vestro consilio, sed Dei voluntate huc missus sum: at in eo peccarant fratres Iosephi. Item Gen. 50. Act. 2. Hunc definito consilio, & præscientia Dei traditum, per manus iniquorum affigentes interemistis. Et Act. 4. idem. 2. Beza Eph. 1. Deus est, qui operatur omnia, etiam peccata, secundum consilium voluntatis suæ. 3. Calu. sæpe peccatum est peccati pœna. Rom. 1. Propter quod tradidit illos Deus in reprobum sensum vt faciant, quæ non conueniunt. 4. Quia aut Nolens permittit peccata Deus; tunc non est omnipotens: aut Volens; tunc falso id negant Papistæ.

AVT OR. Non prædestinauit Deus fieri peccata.

I. Sic scriptura in Antichristo p. 4. q. 5. docet, Deum detestari mala, ac nolle quoad se: quin quæ præuidit, velle ea in bonum vsum conuertere: Vt Gen. 50. Vos cogitastis de me malum; sed Deus vertit illud in bonum, vt exaltet me; Et saluos faceret multos populos. Aug. In Enchir. c. 100. Non sineret Bonus fieri mala, nisi Omnipotens etiam de malo facere posset bene. In hunc sensum accipit omnes scripturas, etiam quæ contrariæ

b

viden-